

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Angela De Fvlginio, In Qvo Ostenditur Nobis vera via qua
possumus sequi vestigia nostri Redemptoris**

Angela <de Fulginio>

Parisiis, 1598

c. 57. De recollectione animæ ad veniendum in cognitionem Dei & sui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43716

contingit, & hoc totum est innarrabile. Reuelationes enim & visiones sunt alterius modi vna vice, & alterius alia. Similiter delectatio, gaudium & lætitia, nec aliquid aliud possum dicere, immò istud dicere, plus est maledicere, deuastare & defectuosè exprimere, & blasphemare, quàm aliquid manifestare.

*Quinquagesimum septimum capitulum.
De recollectione animæ ad veniendum in cognitionem Dei & sui.*

EGO sum excæcata & obtenebrata, & sine veritate, ideò filioli mei omnia verba quæ habetis à me, habeatis suspecta tanquam à persona maligna, & omnia bene notetis, & nullis verbis meis credatis, nisi solis illis quæ assimilantur vestigiis Iesu Christi & ad imitationem vitæ eius prouocant, & inducunt. Nunc igitur filioli mei non me delectat scribere, sed peccata mea & redemptionem eorum, quæ fa-

ta est per Christi immaculati
passionem assiduè deplorare, sed
propter literas quas mittitis, co-
gor vobis rescribere. Hoc autem
vobis scribo quod nouiter est im-
pressum cordi meo. Scitote filij,
quod nihil est vobis necesse nisi
Deus, Deum enim venire, &
mentem vestram in ipso recolli-
gere hoc est vobis necesse.

Ad hoc igitur vt melius mens
vestra in Deo recolligatur, de-
truncanda est omnis superflua
consuetudo omnis superflua
familiaritas hominum ac mulie-
rum quarumcunque, omnis su-
perflua scientia, & voluntas sciē-
di multa noua & omnis super-
flua operatio & occupatio. Et
breuiter requiritur ad hoc, vt
homo se diuidat ab omnibus
quibus mens spargitur.

Consequenter autem conetur
intrare hunc abyssum suarū mi-
seriarum, & cogitare quid ope-
ratus est in tempore præterito,
& quid operatur in præsentī: &

*Nota
vitāda,
homini.*

*spiritua-
li.*

*Conside-
randa a-
nimo ac
repetēda*

Cogno-
scatur
Deus ipse
que se co
gnoscat. quid faciet, & qualiter secundū
merita sua erit sibi in tempore
futuro post mortem, quod erit
sine fine, & nulla dies transeat,
quin cogitet ista, vel saltem non
transeat nox.

Et consequenter recogitet &
reuelat & conetur ad cogno-
scendum misericordiā Dei, quo-
modo dispensauit secum miseri-
corditer in omnibus miseriis
Christus Iesus, & caueat quod
huius beneficij non obliuiscatur.
Cognoscere enim Deum, &
se, est perfectio nostra, & in toto
mundo nihil modo me delectat
scribere, nec dicere, nisi solum
hæc duo, cognoscere Deum & se,
& hoc est hominem iacere con-
tinuè in carcere suo, & nunquā
de carcere suo exire, & si de car-
cere suo non habet bonum, que-
rat alienum, & non ponetur de
super se.

Sine ve-
ra Dei
& sui co-
gnitione,
omnis vi-
sio, reue-
latio, cō-
templa-
tio nihil
est. O filioli mei charissimi! omnis
visio, omnis reuelatio, omnis
contemplatio nihil facit, nisi ho-

mo habeat veram cognitionem
Dei & sui. In veritate dico vobis,
quod sine hoc, illa non proficiunt,
& ideo miror, quomodo quaeri-
tis à me literas meas, quia ego nō
video quod verba mea debeant
nec possint vos consolari, nisi de
hac cognitione vobis scribam, &
nihil me delectat dicere nisi de
hoc, & de omnibus impositum
est mihi silentium nisi de hoc.
Rogo ergo ut rogetis Deum, ut
det istud lumen toti proli, & fa-
ciat vos in hoc remanere sem-

Nosa.

Pulchrè

Quod no-

titia Dei

fit neces-

saria.

per. Quod autem notitia Dei sit
vobis necessaria, manifestum est,
cum enim finis noster sit regnū
caelorum, & obtinere illud non
possumus nec debemus, nisi se-
cundum formam qua Deus &
& homo obtinuit illud, necesse
est nobis cognoscere hunc Deū
hominem & vitam eius & opera
eius, & illa propter qua gloriam
obtinuit, ut per imitationem o-
perum & transformationem in
ipsum similiter, post eum meritis

Dei & eius & gratia ad regnum cum i-
 hominis pso possideamus. Maximè autè
 crucifixi est nobis necessarium scire &
 cognoscere Deum hominem, vt
 crucifixus pro nobis fuit, & pas-
 sionatus, & in quantum nobis
 formam viuendi dedit. Sic enim
 innotuit nobis sua infinita chari-
 tas & amor inæstimabilis, plus
 quàm in aliquo alio beneficio
 nobis à Deo collato. Propter
 quod nobis est necessarium ne
 ingrati existamus, transformari
 in eius amorem, vt videlicet ipsū
 diligamus sicut ipse dilexit nos,
 & proximum similiter, & dolea-
 mus de ipso nostro amato, quia
 passionatus fuit, & quia pro no-
 bis, & pro nostro amore purissi-
 mo crucifixus est. Cognoscendo
 etiam quanta Deus fecit pro no-
 bis potissimè pro redemptione
 nostra, prouocamur & induci-
 mur & instruimur ad considerā-
 dum cuius conditionis nos si-
 mus, quia videlicet nobilissima
 conditionis, vt potè quia sic di-
 lecti

Trāsfor-
 matio in
 eum ne-
 cessaria.

Quid co-
 gnosca-
 mus de
 nobis. Ad
 quod
 que pro-
 uocemur

lecti à Deo summo, vt pro nobis se morti tradere vellet, nisi enim homo esset nobilissima creatura & magni præcij, hæc nõ fecisset.

Prouocamur etiam per hanc notitiam Dei hominis crucifixi ad procurandum nostram salutem, videndo enim quod ipse Deus ita altus & à nobis remotus, & alienus, sic diligens fuit ad redemptionem & salutem nostram procurandum, merito nos ipsi curam de nobis ipsis & de salute nostra gerere debemus, & ipsum dominum Deum in sua voluntate coadiuuare pœnitentiã agendo. Ex notitia igitur Dei hominis crucifixi infinitas alias consequimur utilitates, potissimè cum per passionẽ eius saluati sumus, ad summum amorem inflammamur.

Ad hoc autẽ est necessaria *Assidua* assidua consideratio & profunda *Dei ho-* consideratio
cognitio Dei hominis crucifixi. *minis cõ-*
Sicut enim videmus ita amamus, *sideratio*
ergo quantò plus videmus de il- *Crucifixe*
xi.

L

lo Deo & homine crucifixo, tanto plus & perfectiùs & puriùs eù amamus, & per amorem in eum transformamur. Secundum autem amorem & transformationem in suum amorem similiter transformamur in dolorem, què videt anima in isto Deo homine passionato. Et sicut quantum quis videt, & cognoscit, tantum amat, ita quantum anima videt de dolore amati, tantum dolet, & tantum transformatur in do-

Qui plus videt de Deo homine passionato, tanto plus amat, & tanto magis de eius dolore dolet. Et similiter quanto plus quis videt de isto Deo homine passionato, tanto plus amat & tanto magis de eius dolore dolet, & in eum per dolorem transformatur. Sicut enim transformatur anima in istum dulcissimum Deum hominem per amorem, ita & transformatur per dolorem: hoc autem totum fit per visionem perfectam & cognitionem Dei & sui.

Postquam enim anima videt superinfinitatem altitudinis di-

ad recognitionem Dei & sui. 243

vinæ, quam nominando magis mihi videtur blasphemare quam nominare, & videndo vilitatem & indignitatem peccatorum cum quibus dignatus est amicitiam & consanguinitatem facere, & pro eis mortem turpissimam subire, tunc anima quanto plus ista cognoscit & quanto plus ista profundius considerat & videt tanto viscerosius transformatur in ipso amore istius Dei & hominis Iesu Christi.

Cum etiam videt peccatores & ipsam creaturam ita tantis defectibus plenam ut etiam in videndo cæcutiat; quia tot habet anima defectus, quod in comparatione ad ipsos nihil valet comprehendere: cum etiam videt postea anima ipsam divino lumine illustrante quod ipsa sola fuit causa tam excessivi, & tam infiniti doloris, sicut pro ea toleravit Christus Iesus, & videndo superinfinitatem, & superbo-

L ij

nitatem diuinam, quod pro tam vilissima creatura se tantum inclinaret vt homo mortalis fieret, & vellet tãto ineffabili cruciari dolore continuè dum viueret, & qui creator erat celi & terræ, moreretur ita viliter, cum bene anima hoc videt & cognoscit, tota transformatur in dolore, & quãto plus cognoscit profundius & cõsiderat, magis afficitur dolore.

Et amplius cum anima videt, quod miserabilis homo propter peccata paupertatem incurrerat omniũ bonorũ & dolores meruerat sempiternos & in despectum & derisũ venerat illius indicibilis deitatis & Angelorũ & dæmonum & omnium creaturarum, & videt quod altissim^o Deus & homo Christus Iesus ditissimus factus est pauperrimus vt hominẽ à paupertate cõtraria releuarer, & ipse fœlicissimus & deliciosissimus factus est dolorosissimus, vt dolore suo quasi infinito hominẽ à doloribus sempiternis &

ad recognitionem Dei & sui. 245
in finitis redimeret, & pro eo satisfaceret, & pro eo toleraret.

Item ipse Deus gloriosissimus & superlaudabilis factus est obediens & humilis & despici & vilificari & vituperari voluit, & despectissimus deputari & apparere, ut hominem despectum honorabilem & gloriosum faceret, cum haec anima bene considerat & videt amplius afficitur & transformatur in dolore, & quanto plus videt & considerat, tanto maiori transformatur dolore.

Igitur quanto plus anima cognoscit Dei altitudinem & dignitatem, & misericordiam, & infinitam bonitatem quam homini nota fecit & per effectum ostendit, & quanto plus videt hominis miseriam & defectum & indignitatem & ingratitude, infidelitatem & vilitatem, tanto magis afficitur in amore Dei hominis, & in dolore passionis, & transformatur in similitudinem eius, quod est tota perfectio hominis. Sic igitur co-

gnoscerè Deum & se, est nobis summè necessarium & vtile super omnia, & circa cognitionem huiusmodi est cōtinuè diebus ac noctibus immorandū, & hæc quā tō profundius homo potest cōtempletur, tunc enim perfectiùs in Christi similitudinē transformatur & in amore & in dolore sicuti dictum est. Igitur fili mi, cū tota mente suppliciter te rogo, quod tu nō leues oculos animæ tuæ de isto Deo homine passionato, quia habet hæc visio & cōsideratio animam illustrare, & ignire in amore & deuotionis feruore si eos ibi teneas. Quod si disperguntur, coneris eos tenere & figere eos ibi. Adhuc exhortor & rogo tota mente, quod si mēs tua non est eleuata ad videndum istum Deum hominem passionatum, quod reincipias, & rumina omnes vias passionis & crucis istius benedicti Dei hominis passionati, quod si hoc non potes facere corde, saltem dicas ore ea

Nota.

Pro mentis in Dei eleuatione.

ad cognitionem Dei & sui. 247

quæ perrinent ad passionē sollicitè & frequēter, quia illud quod cum ore frequenter dicitur, dat finaliter cordi calorem & feruorem. Quicumque enim perfectè viderit istum Deum hominē passionatum sicut fuit, & ipsum pauperrimum & despectum plenissimum ineffabili & continuo dolore, & omninò exinanitum & annihilatum propter nos, sic sicut fuit (quod videre est per gratiā) sum certa, quod sequeretur Christum per paupertatem, & continuum dolorem, & per despectū & per vilitatem. De gratia autem diuina nullus potest se excusare, quin possit habere & inuenire eam, Deus enim cum sit liberalissimus, liberalissimè eam omnibus elargitur, hoc est quærentibus & volentibus eam.

Desidero igitur fili mi, quod non impleas cor tuum nisi isto Deo increato & cognitione & amore eius, & quod in mēte tua non sit alia impletura nisi ista, sci.

L iij

*Nota
Veram
mentis
impletu-
ram.*

licet increati Dei. Si autem istam habere non potes, teneas & habeas illam quam supra dixi, scilicet Dei hominis passionati crucifixi, quod si vtraque tibi subtraheretur, non quiescas fili mi, donec rehabeas; & inuenias vnam istarum impleturarum, quæ verè replent & satiant cor & mentè omni bono.

*Diver-
se cogno-
scit sapiēs
à simpli-
ci Deum*

Igitur fili mi firmissimè tene, & mihi crede quod qui desiderat tenere viâ Dei & desiderat accedere ad Deum, & frui ipso in ista vita & alia, primo oportet quod cognoscat Deum in veritate & non solùm exteriùs superficialiter & quasi per colorè scripturæ, vel verborum aut similitudinis alicuius creaturæ, qui modus cognoscendi secundum modum loquendi est quedã simplex cognitio de Deo, sed oportet eum cognoscere in veritate, intelligendo suum summum valorem, suam summam pulchritudinem, dulcedinem, altitudinem, virtutem,

*Cognitio
Dei Chri-
stiani
simplex.*

bonitatem, liberalitatem, misericordiam & pietatē, & ipsum esse summum bonum, & in summo. Aliter enim persona sapiens cognoscit aliquem rem & aliter persona simplex: persona enim sapiens cognoscit rem in veritate, sed persona simplex cognoscit rem vt apparet in apparetia.

Sicut gemmam inuentam, persona simplex appetit & quærit propter fulgorem & pulchritudinem & non propter aliud: ignorat enim veritatem eius, sed persona sapiens ipsam inuentam appetit & desiderat summo feruore, quia ultra fulgorem & pulchritudinem, cognoscit valorem & virtutem eius in veritate, ita anima sapiens non solum curat cognoscere Deum, quasi in apparentia superficiali quadam consideratione, sed conatur eum in veritate cognoscere & sapere summam bonitatē, & valorem eius, & ipsum est non solum bonum, sed summum bo-

*Analogia
de Dei
cognitione
ad gemmam
inuentam.*

num, & sic cognoscendo eum, omninò diligit eum propter suã bonitatem, & diligendo eum desiderat eum habere, & tunc ipse summè bon⁹ dat se sibi, & anima sentit eum, & gustat suam dulcedinem, & fruitur eo summo delectamento.

Et tunc anima participans summum, cum ipse sit summus amor, anima ipso afficitur summo amore inamorata illius dilectissimi amore, & desiderat eũ tenere, & amplexatur eum, & stringit eum ad se, & coniungit se cum Deo & Deus trahit eã ad se cum summa dulcedine amoris, & tunc virtus amoris transformat amantem in amatum & amatum in amantem.

*Sicut ignitũ fer-
rũ sic anima
unita Deo* Sicut ferrum inflammatũ accipit in se calorem, colorem, & virtutem & valorem & formam ignis & quasi fit ignis, sic anima unita cum Deo per gratiam perfectam amoris diuini, quasi tota diuina efficitur, & in Deum transformatur, non mutata pro-

ad recognitionem Dei & sui. 251
pria substantia sed transformat
se totam in sua vita in Dei amo-
re, & quasi tota fit diuina. Ec-
ce quanta bona affert nobis co-
gnitio Dei, oportet enim (sicut
prædictum est) quod in via
Dei & in eo qui Deum vult
habere, quod eius cognitio præ-
cedat, & postea sequatur amor
qui transformat amantem in
amatum: hæc est anima quæ
cognoscit Deum in veritate &
amat bonum cognitum cum fer-
uore.

Istam autem cognitionem nō
potest habere anima per se, nec
per scripturam, nec per scientiā,
nec per aliquam rem creatam,
quamuis hæc iuuare, & dispo-
nere possint, sed solūm per lumē
diuinum, & per gratiam Dei.
Credo autem quod anima non
potest inuenire citiūs, vel faci-
liūs, nec impetrare & habere ab
ipso summo Deo summè bono
& summo lumine, & summo a-
more hanc cognitionem, quā per

*Cognitio
nē Dei
sola gra-
tia sua
dat.*

*Hæc quo-
modo o-
porteat-
impetra-
re oratio-
ne.*

deuotam, puram & continuam,
& humilem & violentam oratio-
nem non solum oris, sed mentis
& cordis & omnium potentia-
rum animæ & sensuum corporis,
postulando & appetendo cum
summo desiderio.

*Qua ora-
tione, fiet
hæc im-
petratio.*

Consequenter anima quæ vult
inuenire hanc lapidem & veram
Dei cognitionem & prædictum
lumen inuenire orationem suam
faciat studendo, cogitando, &
legendo continuè in libro, & su-
per librū vitæ, qui liber vitæ est
tota vita Christi, quandiu vixit
in ista vita mortali. Deus enim
pater altissimus ostendit & do-
cet animæ formam & modum,
& viā qualiter possit habere co-
gnitionem ipsius Dei, & qualiter
possit venire ad Deum per amo-
rem, & istud exemplum & magi-
sterium ipse Deus pater altissi-
mus ostendit & docet amantissi-
mo filio suo.

Igitur filij amantissimi si lu-
men diuinæ gratiæ cōcupiscitis,

si cor à sollicitudinibus vultis
elongare, si tentationes noxias
vultis frænare, si in via Dei vul-
tis perfecti fieri, & esse, ad cru-
cem Iesu Christi fugere non pi-
gritemini. Verè non est alia via
Dei filijs reseruata, quæ Deum
inuenire valeat, ac inuentum re-
tinere, nisi via & vita, & mors
istius Dei hominis passionati,
quam consueui dicere & asserere
librum vitæ esse. Ad cuius le-
ctionem nisi per orationē conti-
nuam accedere nullus potest.
Nam oratio continuata animam
illuminat, eleuat, & transformat.
Anima enim illuminata lumine
in oratione percepto, clarè videt
viam Christi præparatam & cal-
catam pedibus crucifixi, per quã
dilatato corde currendo, non
solum elongatur à mundi solli-
citudine pöderosa, verum etiam
supra semetipsam ad diuinã de-
gustandam dulcedinem eleua-
tur: eleuata igitur diuino incen-
dio, & ignita in amore, in ipsum

*Nota
Veram
viam
Dei.*

117

Deum transformatur, & hoc totum in crucis aspectu per continuam orationem inuenitur.

Vnde (fili charissimè) ad istam crucem fugiens, ab eo qui in ea pro te moritur, petas illuminari: ad ipsum vade, ad te plenariè cognoscendum, vt in cognitione tui proprij defectus profundatus, assurgere valeas ad diuinam dulcedinem degustandam, & in hoc tibi incomprehensibilis apparebis, cum sic te defectuosum redemerit, & ad suam filiationem te assumpserit, & se tibi promiserit esse patrem: non sis ergo ei ingratus, sed tanti & tam honorabilis & amabilis patris studeas voluntatem in omnibus adim-

*Qui filij
sunt Dei
legitimi,
& qui
adulteri
ni.* plere. Nam si in legitimis filijs Dei patris beneplacitum nõ impletur, quomodo adimpletur in adulterinis? Adulterini filij appellantur, qui extra disciplinam patris per carnis concupiscentiam euagantur. Sed filij legitimi sunt illi qui suo magistro & patri

ad veniendū in cogni. Dei & sui. 255
pro se passionato student in om-
nibus cōformari, scilicet in pau-
pertate, dolore & despectu. Quæ
tria fili charissime scias, & habeas
fundamentum & complemen-
tum omnis perfectionis. Nam
istis tribus anima illuminatur,
perficitur & ad diuinam trans-
formationem apertissimè præpa-
ratur. Dilectissime fili scias, quod
omnis perfectio hominis est in
notitia Dei & sui: videre, scilicet
Dei immensitatem in omni per-
fectione & bono, & se nihil: talis
autem manifestatio & cognitio
scilicet Dei & sui, non est nisi le-
gitimorum filiorum Dei, haben-
tium veram orationem & lectio-
nem & meditationem feruen-
tem in libro vitæ. Ante enim
istos veros filios Deus pater ex-
pandit, & posuit librum vitæ, sci-
licet vitam Dei & hominis Iesū
Christi. In quo nihil volent scire,
bene considerent quin ibi inue-
niant: ibi implebuntur scientia
illa benedicta quæ non inflat, &

omnem doctrinam pro seipſis & pro alijs necessariam inuenient. Vnde ſi vis ſuper illuminari & doceri, legas in iſto libro vitæ: & ſi non curras, nec leuiter trãſeas in legendo, illuminaberis, & doceberis in omnibus necessarijs pro teipſo, & per te alij cuiuſcunque ſint ſtatus, & ſi bene legas ibi & mediteris, non percurrendo, informaberis, & ignieris igne diuino, in tantum quod omnem tribulationem pro maxima recipies conſolatione, & facies te videre indigniſſimum tribulatione. Et etiam (quod plus eſt) ſi aliqua laus humana, aut proſperitas ſuperuenerit tibi propter aliquam ſufficientiam quam Deus dedit tibi, non inflaberis, nec extolleris in altum: quia legendo in libro vitæ videbis in veritate & cognoſces, quod non eſt laus tua, & hoc eſt vnum ſignorum per quod homo poteſt cognoſcere, quod homo eſt in gratia Dei, quãdo de nullo

*Signum
gratiæ
Dei.*

De li. vitæ qui est Christus Iesus. 257
inflatur, nec extollitur, sed super
humiliatur. Ante omnia igitur
fili conandum est ad veraciter
Deum & se cognoscendum, quod
non fit, nec obtinetur nisi per
orationem assiduam, & feruen-
tem, & lectionem quæ assidue
exercetur in libro vitæ.

Quinquagesimum octauum capitulum.

*De libro vitæ qui est Christus Iesus
Deus & homo, in quo cognoscitur
& docetur atque addiscitur quic-
quid nostræ salutis conuenit. Et qua-
liter vitæ ipsius Domini nostri nihil
aliud fuit quam amarissima pœnitē-
tia. Et de tribus rebus quæ eum asso-
ciauerunt vsque ad mortem, scilicet
summa paupertas, contemptus, &
assiduus dolor. Et quomodo per hæc,
& non per aliam viam ituri sumus
ad eum.*

SCIA S igitur, quod hic liber
vitæ non est aliquid aliud,
quàm Christus Dei filius, qui est
verbum & sapientia patris, qui